

La PAC de l'agroindústria

Un informe de Veterinaris sense Fronteres destapa qui han estat els principals receptors d'ajudes de la Política Agrària Comuna europea. Fortunes andaluses a banda, les valencianes Zuvamesa, Mercadona i Bonnyisa i les catalanes Freixenet i Codorniu apareixen entre les deu primeres beneficiàries.

Reportatge de Violeta Tena

Que les ajudes de la Política Agrícola Comuna estan dissenyades de manera que beneficien sobretot els grans terratinents és una cosa que els xicotets agricultors i els sindicats que els representen critiquen des de fa molt de temps. Un informe de l'ONG Veterinaris sense Fronteres, realitzat pel seu responsable d'investigació, Ferran García, posa noms i cognoms als receptors dels fons europeus. La llista de beneficiats per la PAC és pública des de l'any 2010. En la llista, a la qual es pot accedir a través de la pàgina web del Ministeri d'Agricultura, destaca la presència de nissages vinculades a grans explotacions agràries i grans firmes de l'agroindústria. Per a Ferran García, "es perverteix el sentit amb el qual va nàixer la PAC. En teoria, es va dissenyar amb l'objectiu de mantenir les explotacions familiars i mantenir el territori actiu. Havia de ser un complement a la renda agrària". Per contra, manté García, el repartiment de fons "acaba beneficiant grans empreses, que, pel seu volum de negoci, no tenen cap necessitat de rebre aquests diners".

Des de Veterinaris sense Fronteres, i també des de la Unió de Llaureadors i Ra-

maders i la Unió de Pagesos, es critica que a pesar de la caiguda de preus que han patit els agricultors per la seua dependència de les grans cadenes de distribució, "les polítiques europees són incapaces d'abordar una situació que duu a l'abandonament de centenars d'explotacions agrícoles cada any". "La nova PAC -assegura Ferran García- perpetua les desigualtats i alimenta la gran indústria agroalimentària".

Aquesta és la llista de grans empreses que, segons l'estudi de Veterinaris sense Fronteres, han rebut ajudes de la PAC durant el 2014:

NICOLÁS OSUNA

Setena fortuna d'Andalusia i una de les més grans de l'Estat espanyol, amb més de 350 milions d'euros segons la llista Forbes. La família Osuna és propietària del Grupo Noga, un *holding* que agrupa inversions immobiliàries, hosteleres i agràries. Durant el 2014 va rebre **8,2 milions d'euros** en ajudes de la PAC.

ZUVAMESA

La primera de les firmes dels Països Catalans que apareix com a beneficiària en

aquesta llista elaborada per Veterinaris sense Fronteres és Zuvamesa, amb **7 milions d'euros**. Zuvamesa és un projecte que va posar en marxa l'any 2009 un grup d'empresaris citrícoles (Bordils, Cañamas Hermanos, Bagú, Tamarit, Flor de Magay, Fontestad, Juan Montilla, Sat Cítricos Valencianos i Vicente Giner), que tenien necessitat de donar eixida a l'excedent de taronja.

BONNYISA

Empresa líder en la producció i exportació de tomaques, és proveïdora de Mercadona i té la seu a Sant Joan d'Alacant. Des de l'any 2003 és interproveïdora de Mercadona, si bé té previst deixar de ser-ho a partir de l'any que ve. El seu volum mitjà de producció és d'unes 100.000 tones de tomaca a l'any. També es dedica a la producció i comercialització d'altres fruites, com plàtans, pinya, kiwi o magranes. Ha rebut **5,6 milions d'euros**.

FAMÍLIA MORA-FIGUEROA DOMECCQ

Va rebre **4 milions d'euros** en concepte d'ajudes de la PAC. Amb una fortuna de 800 milions d'euros, els Mora-Figueroa

Domecq són la cinquena fortuna d'Andalusia. A més de ser propietaris de finques i terrenys gràcies als quals han rebut les ajudes, també tenen negocis en l'àmbit immobiliari, concessionari i industrial. Bona part de la seua fortuna, segons denuncia Veterinaris sense Fronteres, procedeix de tenir en exclusiva la distribució de Coca-Cola a Andalusia, Extremadura i Ciudad Real.

SYRAL

Tereos-Syrial és una empresa multinacional amb seu a França. Forma part del

grup de líders mundials d'additius derivats dels cereals, edulcorants i agrocombustibles. És propietària d'Acór, que controla el 25% del mercat del sucre a Espanya, segons Veterinaris sense Fronteres. Segons el registre del Ministeri d'Agricultura, el 2014 va obtenir **3,7 milions d'euros** procedents de la PAC.

EBRO FOODS

El *holding* agroalimentari que controla la família Hernández va rebre durant el 2014 **quasi 3 milions d'euros** en subvencions procedents de la PAC. So-

ta aquest *holding* s'hi aixopluguen marques tan conegudes com Sos, Brillante, La Fallera, La Cigala o Arroz Rocío. A més, té interessos en el sector ramader (té bous de plaça) i agrari. Els Hernández són la quarta fortuna més important d'Andalusia.

CASA DE ALBA

Si algun cognom representa l'oligarquia terratinent a l'Estat espanyol aquest és la Casa de Alba. Abans de la seua mort, el novembre passat, Cayetana Fitz-James Stuart era la tercera terratinent més im- →

⊕ AJUDES AMB ARRELS EN LA II GUERRA MUNDIAL

La Política Agrícola Comuna es va instaurar l'any 1962 i es va convertir ràpidament en un dels pilars fonamentals d'una Europa que encara arrossegava les seqüeles de la II Guerra Mundial. Durant tota la dècada dels 50 havien quedat pa-

lesos els problemes d'escassetat alimentària derivats del desmantellament de bona part d'unes explotacions agrícoles on predominaven els mètodes de conreu tradicional i una escassa modernització. Aquesta realitat va justificar l'establiment d'una política intervencionista i productivista que, alhora, garantira uns preus assequibles als consumidors i un nivell de vida equitatiu a la població agrícola. Entre les dècades dels 70

i dels 80 es va passar d'una situació deficitària a una d'excedentària, circumstància per la qual comença a plantejar-se la necessitat de reformar l'orientació de la PAC. Finalment, l'any 1992 té lloc la primera gran reforma. S'inicia així la transició des d'unes ajudes lligades a la producció a unes ajudes a la renda dels agricultors amb pagaments en funció de les hectàrees i dels caps de bestiar, una orientació que, en opinió dels sindicats

agraris, ha beneficiat els grans terratinents en detriment del xicotet professional de l'agricultura i la ramaderia. En els anys 2003 i 2008 tenen lloc noves revisions, que, almenys sobre el paper, introdueixen el concepte de *desenvolupament rural* com a criteri a tenir en compte a l'hora d'atorgar ajudes. L'última reforma és la del 2014 i s'hi incorpora la qüestió del desenvolupament sostenible mediambiental.

José García Carrión

Carlos Fitz-James Stuart

José Luis Bonet Ferrer

Ramón Mora-Figueroa

→ portant d'Espanya, darrere del ramader Samuel Flores i l'empresari Juan Abelló. Segons han publicat alguns mitjans de comunicació, la Casa de Alba acumula 35.000 hectàrees de propietat, moltes de les quals són terrenys agrícoles a Andalusia. Durant el 2014 va sumar **3 milions d'euros** en ajudes de la PAC, una xifra inferior a la d'exercicis precedents.

GARCÍA CARRIÓN

Líder absolut en el mercat de vins i sucs a Espanya, les seues marques omplen les prestatgeries dels establiments comercials: els sucs de Don Simon o el cava Jaume Serra són només algunes de les marques que produeix. L'any 2014 va produir 400 milions de litres de vi i 600 milions de sucs. Va facturar 680 milions

d'euros, si bé en els últims anys i ha registrat uns beneficis de 95 milions d'euros. Segons Veterinaris sense Fronteres, va rebre **3 milions d'euros** de la PAC.

MERCADONA

L'empresa de gran distribució més important d'Espanya, amb 543 milions de beneficis i una facturació de 20.161 milions d'euros, va rebre l'any passat **2,5 milions d'euros** en ajudes europees, segons l'informe de Veterinaris sense Fronteres. Tanmateix, des de l'empresa recalquen a EL TEMPS que aquesta ajuda no té res a veure amb les subvencions a explotacions agrícoles. Els 2,5 milions d'euros, recalquen des del departament de comunicació, s'emmarquen dins del Programa d'Opcions Específiques per

la Llunyania i Insularitat (el POSEI) i estan destinades a garantir l'abastiment de productes essencials a les zones insulars, en aquesta cas les Canàries. Aquesta ajuda procedent d'Europa és per no penalitzar els ciutadans de les illes pels costos de transport que es deriven del fet insular.

FREIXENET

La família Bonet, propietària de l'emblemàtica marca de cava Freixenet, va rebre **2 milions d'euros** durant el 2014, segons Veterinaris sense Fronteres. El grup Freixenet és format per 35 societats, l'any 2013 va facturar 527 milions d'euros i va obtenir 10,2 milions de beneficis. Segons explica Pere Bonet, director de comunicació de la firma de cava, aquests diners procedeixen d'una línia d'ajudes que l'Organització Comuna de Mercats posa a disposició d'empreses i institucions europees destinades a la promoció de productes europeus fora de les empreses europees. "No són diners que es donen a fons perdut –recalca Bonet–. Al contrari: els fons no es perceben fins que l'activitat en qüestió no ha estat realitzada pròpiament. I abans s'han hagut de seguir unes auditories molt estrictes, a vegades fins a quatre fetes per diferents organismes".

AZUCARERA EBRO

És la filial espanyola de la multinacional britànica British Sugar Company, líder europea de producció de sucre. A Espanya acapara el 50% del sucre consumit. El 2014 va rebre **1,7 milions d'euros** procedents de Brussel·les, una xifra que, tot i ser alta, resulta ridícula en comparació als 63 milions d'euros rebuts el 2010, la quantitat més alta atorgada per la PAC aquell any.

CODORNIU

El grup propietat de la família Raventós va obtenir subvencions per valor d'**1,5 milions d'euros**. En l'exercici 2013-2014, Codorniu va registrar beneficis per valor de 4,7 milions d'euros i una facturació de 218 milions d'euros. •